

Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΥ

Ταξιάρχης Αγγελόπουλος

Α.Μ. : Ξ2013103

Επόπτης εργασίας : Σωτήρης Λίβας

Βαθμολογητής : Γιώργος Κεντρωτής

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κείμενο 1ο

Πηγή : Blogspot : <https://mideastsoccer.blogspot.com/2019/06/building-cohesive-societies-southeast.html>

Ημερομηνία έκδοσης : 16 Ιουνίου, 2019.

Συγγραφέας : James M. Dorsey.

Τίτλος : Building cohesive societies : Southeast Asian States take on gargantuan challenge.

Κείμενο 2ο

Πηγή : Blogspot : <https://mideastsoccer.blogspot.com/2019/05/a-survey-of-arab-youth-highlights-gaps.html>

Ημερομηνία έκδοσης : 20 Μαΐου, 2019.

Συγγραφέας : James M. Dorsey.

Τίτλος : A survey of Arab youth highlights gaps between policies and aspirations.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	2
Μετάφραση 1: Οικοδομώντας συνεκτικές κοινωνίες: Τα κράτη της Νοτιοανατολικής Ασίας αντιμετωπίζουν τεράστια πρόκληση.	5
Σχολιασμός κειμένου και μετάφρασης 1	12
Μετάφραση 2: Μια έρευνα για τους Άραβες νέους επισημαίνει τα κενά μεταξύ πολιτικής και φιλοδοξιών.	17
Σχολιασμός κειμένου και μετάφρασης 2	22
Συμπεράσματα.....	26
Βιβλιογραφία	27
Παράρτημα	28
Κείμενο αφετηρίας 1: Building cohesive societies: Southeast Asian states take on gargantuan challenge	28
Κείμενο αφετηρίας 2: A survey of Arab youth highlights gaps between policies and aspirations.	33

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε και κατατέθηκε ως πτυχιακή εργασία στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου, υπό την επίβλεψη του καθηγητή κου. Σωτήρη Λίβα. Σκοπός της εργασίας είναι να μεταφράσει και να σχολιάσει δύο κείμενα δημοσιογραφικού λόγου και να αποδώσει με τον καλύτερο τρόπο στη γλώσσα στόχο το νόημα τους. Επιπλέον, μέσα από τον σχολιασμό των κειμένων και με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες του μεταφραστικού ζεύγους αγγλικά-ελληνικά, σκοπεύουμε να αναδείξουμε τις αξίες της Γενικής Μετάφρασης και άλλων μεταφραστικών θεωριών. Δεν γνωρίζουμε το περιεχόμενο των συγκεκριμένων κειμένων, οπότε η προσπάθεια μας ξεκινά αποδίδοντας όρους με βάση τον τρόπο με τον οποίο αποδίδονται πιο συχνά στα ελληνικά.

Ο συγγραφέας των κειμένων είναι ο Δρ. Τζέιμς Ντόρσεϊ. Πέρα από τις ακαδημαϊκές του ενασχολήσεις με το αντικείμενο της Μ. Ανατολής, που βρίσκονται στην αντίστοιχη ενότητα των κειμένων, πρόκειται για έναν βραβευμένο δημοσιογράφο και σχολιαστή διεθνών θεμάτων με εστίαση στις εθντικές και θρησκευτικές συγκρούσεις και την τρομοκρατία. Η δημοσιογραφική του καριέρα περιλαμβάνει σπουδαία Μέσα όπως την εφημερίδα Wall Street Journal, τους New York Times, το Christian Science Monitor και άλλα. Συνεπώς, πρόκειται για έναν άνθρωπο που έχει μια σαφή και ορισμένη δυτική ματιά απέναντι στις κοινωνίες που περιγράφει στα προς μετάφραση άρθρα που επιλέξαμε. Τα κείμενα είναι μεταφορές από podcasts στο δικτυακό μπλογκ που διατηρεί ο Ντόρσεϊ και είναι γραμμένα με λίγη χρονική διαφορά μέσα στο 2019, άρα αποτελούν κείμενα που έχουν παραχθεί αφού έχει εδραιωθεί μια ορισμένη αντίληψη για τις χώρες της Μ. Ανατολής και της Ν.Α. Ασίας που έχουν μουσουλμανικούς πληθυσμούς, από την αρχή του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας». Αυτό το στοιχείο μας βοηθά να κατανοήσουμε αρχικά, ότι τα κείμενα αφετηρίας προορίζονται για μη ειδικό κοινό.

Τα κείμενα έχουν μεταφραστικό ενδιαφέρον γιατί περιγράφουν σημαντικά ζητήματα για κοινωνίες της Νοτιανατολικής Ασίας και ορισμένων αραβικών μοναρχιών, που δεν παρουσιάζονται συχνά στα ελληνικά. Το ενδιαφέρον των κειμένων, πέρα από το θέμα τους, είναι και η δομή τους. Πρόκειται για μια μεταφορά σε γραπτό λόγο, κειμένων που εκφωνήθηκαν ως podcast και αυτό σημαίνει ότι υπάρχει -ως ένα βαθμό- μια «διόρθωση» από την πλευρά του συντάκτη προς τον γραπτό λόγο, πάντως το νόημα δεν αλλοιώνεται καθόλου.

Όσον αφορά τη μεταφραστική διαδικασία, στην παρούσα εργασία την ορίζουμε με βάση την ανάλυση του Λαζαράτου (2007), όπου αναφέρει ότι έχουμε την παραγωγή ενός δεύτερου

κειμένου από ένα πρώτο κείμενο πηγής που έχει ταυτόχρονα δύο λειτουργίες: είναι μεταφορά μιας πραγματικότητας και αλλαγή ή διασκευή της. Το ζήτημα της διασκευής ενός δημοσιογραφικού κειμένου, όπως αντιμετωπίσαμε τα δικά μας κείμενα πηγής, που περιέχει στοιχεία ανάλυσης διαφορετικών πολιτισμών, το έχει αναλύσει επίσης ο Deutscher (2010) ως βασικό θέμα της διαφοροποίησης των εννοιών μεταξύ γλωσσών.

Συγκεκριμένα, ο Deutscher (2010) αναφέρει ότι το πως βλέπουμε τον πολιτισμό των άλλων κατά τη διαδικασία της χρήσης της γλώσσας, σχετίζεται με το πως ορίζουμε τον πολιτισμό και την κουλτούρα στη δική μας. Με αυτόν τον τρόπο, θέλει να δείξει ο Deutscher ότι εφόσον η κουλτούρα περιλαμβάνει όλες τις πτυχές της συμπεριφοράς μας που έχουν εξελιχθεί μέσα από κοινωνικές συμβάσεις και μεταδίδονται μέσω της μάθησης από γενιά σε γενιά, τότε η μετάφραση κειμένων που φέρουν πολιτισμικά στοιχεία ή ανάλυση κουλτούρας, είναι η προσπάθεια να συγκεράσουμε τα στοιχεία του Άλλου και τα δικά μας φίλτρα σε μια νέα αφήγηση που να γίνεται κατανοητή από το κοινό της γλώσσας – στόχου.

Πριν φτάσουμε όμως στην μεταφραστική απόδοση μέσα από το πολιτισμικό φίλτρο, η μετάφραση εμπεριέχει μια διαδικασία κατανόησης. Όπως αναφέρει ο Πολίτης (2012) η διαδικασία κατανόησης του κειμένου αφετηρίας είναι πρωταρχικής σημασίας για μια επιτυχημένη μετάφραση. Μέσα από τη διαδικασία της ανάγνωσης του κειμένου ως όλου και στη συνέχεια μέσα από τον χωρισμό σε θεματικές ενότητες, όπως προτείνει ο Πολίτης (2012) διαπιστώσαμε κενά στις γνώσεις μας για ορισμένους ενδείκτες τους οποίους και αναζητήσαμε ώστε να εμβαθύνουμε καλύτερα στο κείμενο αφετηρίας. Επειδή πιστεύουμε ότι η διαδικασία της μετάφρασης των γενικών κειμένων δεν είναι μια διαδικασία για ειδικούς των θεμάτων που πραγματεύονται αλλά για ειδικούς που κατέχουν τις τεχνικές της μετάφρασης. Η κατανόηση, από την πλευρά μας, έγινε με όρους γνωσιακής πληρότητας όπου χρειαζόταν να αποδειχθεί από που προέρχεται ένας πρωτότυπος ενδείκτης και σε ποια πολιτισμικά ή κειμενικά συμφραζόμενα αναφέρεται.

Με βάση τα παραπάνω και για την καλύτερη διάρθρωση του θέματος, η εργασία είναι χωρισμένη σε δύο μέρη, ανάλογα με το κάθε κείμενο. Στην αρχή παρατίθεται το κείμενο μεταφρασμένο κι έπειτα ακολουθεί ο σχολιασμός του κειμένου και εκεί παρατίθενται και τα θεωρητικά στοιχεία. Επιλέχθηκε αυτός ο τρόπος διάρθρωσης για να διευκολυνθεί ο αναγνώστης που επιθυμεί να διαβάσει και να κατανοήσει στη γλώσσα-στόχο. Ο σκοπός της διάρθρωσης αυτής είναι να καταλήξει η εργασία σε ένα ενιαίο συμπέρασμα με βάση τα

διαφορετικά κείμενα, που θα εξηγεί την ευκολία και τις παγίδες των μεταφράσεων για μη ειδικό κοινό, που εμπίπτουν στην κατηγορία της γενικής μετάφρασης.

Για τον αναγνώστη που επιθυμεί να ελέγξει την ποιότητα της μεταφραστικής διεργασίας, τα πρωτότυπα κείμενα παρατίθενται στο Παράρτημα στο τέλος της εργασίας.

Μετάφραση 1: Οικοδομώντας συνεκτικές κοινωνίες: Τα κράτη της Νοτιοανατολικής Ασίας αντιμετωπίζουν τεράστια πρόκληση.

Από τον Τζέιμς Ντόρσεϊ

Μια έκδοση αυτού του εγγράφου βρίσκεται διαθέσιμη σε podcast¹ στις παρακάτω εφαρμογές: Soundcloud, Itunes, Spotify, Stitcher, TuneIn, Spreaker, Pocket Casts, Tumblr και Patreon, Podbean και Castbox.

Αρκετές κυβερνήσεις της Νοτιοανατολικής Ασίας και κοινωνικά κινήματα επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν την αυξανόμενη πόλωση και τις διακοινοτικές διαμάχες στην υφήλιο, οι οποίες τροφοδοτούνται από την άνοδο των εκάστοτε πολιτικών ηγετών, οι οποίοι υποστηρίζουν την πολιτισμική παγκοσμιοποίηση, τη μετάβαση δηλαδή του σύγχρονου πολιτικού κράτους στον πολιτισμό της παγκοσμιοποιημένης διεθνούς κοινωνίας, μέσω της αποεθνικοποίησης του κράτους, δηλαδή τον αποχρωματισμό των εννοιών της εδαφικής ακεραιότητας, της γλώσσας, και των πολιτών του έθνους, και επιδιώκουν τη μετάβαση του σύγχρονου πολιτικού κράτους στον πολιτισμό της παγκοσμιοποιημένης διεθνούς κοινωνίας. Συνολικά τέτοιοι ηγέτες σκέφτονται με περιοριστικούς και όχι με ενωτικούς όρους².

Στο πιο υψηλό φάσμα διαφόρων πρωτοβουλιών, ο Βασιλιάς Αμπντάλα της Ιορδανίας έχει προγραμματίσει να δώσει μια εισαγωγική ομιλία στο εναρκτήριο Διεθνές Συνέδριο για τις Συνεκτικές κοινωνίες που διοργανώνεται από τη Σχολή Διεθνών Σπουδών S. Rajaratnam (RSIS) με την υποστήριξη της κυβέρνησης της Σιγκαπούρης.

Η πρόεδρος της Σιγκαπούρης Χαλιμά μπιν Γιακόμπ χαρακτήρισε την διάσκεψη ως φόρουμ υψηλού επιπέδου στο οποίο θα συμμετέχουν πολλοί θρησκευτικοί ηγέτες, παρομοιάζοντάς το με τον ετήσιο διάλογο Σάνγκρι-Λα που τα τελευταία 17 χρόνια συγκεντρώνει ετησίως τους ανώτερους αξιωματούχους της Ασίας, της Ευρώπης και των ΗΠΑ και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα φόρουμ που διοργανώνονται ως προς το ζήτημα της ασφάλειας στην περιοχή των χωρών της Ασίας.

---

¹ Σ.τ.Μ: Το podcast είναι μια μορφή ψηφιακού αρχείου ήχου για λήψη σε υπολογιστή ή σε οποιαδήποτε κινητή συσκευή και μπορεί να ληφθεί αυτόματα από κάθε ενδιαφερόμενο.

² Θα μπορούσε να αποδοθεί μεταφραστικά και ως «όρους αποκλεισμού και όρους συμπερίληψης» για να αποδίδει καλύτερα το νόημα, αλλά θα χανόταν το ύφος του αρχικού κειμένου.

Το Διεθνές Συνέδριο Συνεκτικών Κοινωνιών αναδεικνύεται σε μια έγκαιρη στρατηγική προσπάθεια η οποία έχει ως στόχο να αντιμετωπίσει μια από τις πιο θεμελιώδεις απειλές για την ειρήνη και την ασφάλεια και αντικατοπτρίζει μια συνεχώς αυξανόμενη ανησυχία σχετική με την πεποίθηση πως η παγκόσμια πόλωση και η κρατική αποεθνικοποίηση είναι οι λόγοι που πυροδοτούν διακοινοτικές εντάσεις και επιθέσεις ακτιβιστών στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας.

Με αυτό το συνέδριο επιτυγχάνεται³ μια ξεχωριστή ινδονησιακή πρωτοβουλία, η οποία έχει ως στόχο της την θρησκευτική μεταρρύθμιση, και η επιθυμία της Μαλαισίας, να μιλήσει ανοιχτά για κάθε αμφιλεγόμενο και ευαίσθητο θέμα περί ειρήνης και ασφάλειας των συγκεκριμένων χωρών⁴.

Οι ανησυχίες των χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας περιλαμβάνουν το φόβο ότι οι πρόσφυγες Ροχίνγκια, οι οποίοι παραμένουν χωρίς προοπτικές ανάπτυξης σε στρατόπεδα συγκέντρωσης προσφύγων στο Μπαγκλαντές, μπορεί να ριζοσπαστικοποιηθούν⁵. Επιπλέον φοβούνται πως οι εξτρεμιστές έχουν την δυνατότητα να εκμεταλλευτούν τη κατεστραμμένη πόλη Μαράουι των νοτίων Φιλιππίνων, καθώς η ανοικοδόμηση της έχει σταματήσει δύο χρόνια μετά την κατοχή της από τζιχαντιστές, και ότι πιθανοί κρυφοί πράκτορες⁶ τρομοκρατικών ομάδων, όπως το Ισλαμικό Κράτος, που βρίσκονται μέχρι τώρα σε χειμερία νάρκη, θα επιδιώξουν να διαταράξουν τον κοινωνικό ιστό της περιοχής.

«Ο κοινωνικός ιστός πολλών κοινοτήτων πιέζεται από τον εξτρεμισμό, τον αποκλεισμό και την πόλωση. Είναι σημαντικό για εκείνους που είναι υπεύθυνοι για την διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην συγκεκριμένη περιοχή να αυξήσουν την εμπιστοσύνη μεταξύ των κοινοτήτων. Αυτό θα είναι πάντα ένα έργο σε εξέλιξη, οπότε είναι μια προσπάθεια στην οποία πρέπει να επενδύουν συνεχώς,»⁷ δήλωσε η κυρία Γιακόμπ λίγο πριν το φόρουμ στην Σιγκαπούρη.

---

³ Σ.τ.Μ.: η ακριβής μετάφραση είναι «σηματοδοτείται», το επιτυγχάνεται επιλέχθηκε για την καλύτερη απόδοση νοήματος και ύφους.

⁴ Σ.τ.Μ.: Δεν αντικατοπτρίζει το πρωτότυπο κείμενο, δείχνει περισσότερο μια νοηματική απόδοση για να «δέσει» καλύτερα το νόημα στο ελληνόφωνο κοινό.

⁵ Σ.τ.Μ.: Σωστό και το «να ασπαστούν ριζοσπαστικές ιδεολογίες», όμως επιλέχθηκε αυτή η απόδοση γιατί δεν είναι συνηθισμένο στα ελληνικά ο όρος ριζοσπαστική ιδεολογία να αποδίδεται στο ακραίο Ισλάμ. Επίσης, το «φονταμενταλιστικές ιδεολογίες», δεν ταιριάζει εδώ.

⁶ Σ.τ.Μ.: Απόδοση του όρου «suspected sleeper cells» που δεν μπορεί να αποδοθεί στα ελληνικά πιο άμεσα. Θα ταίριαζε πιθανά και το «Δούρειο Ίπποι» ως μεταφορικό σχήμα που είναι γνωστό.

⁷ Σ.τ.Μ.: Υπάρχει ζήτημα πώς αποδίδουμε κάθε φορά τα αυτούσια λεχθέντα και αν τα μεταφέρουμε νοηματικά ή πιο πειστικά στην γλώσσα-πηγή. Εδώ επιλέχθηκε μια συντηρητική μεταφραστική οδός ακρίβειας.

Ο Βασιλιάς Αμπντάλλα, σε ξεχωριστή δήλωση, προειδοποίησε πως: «Λύσεις δεν αποτελούν η επίθεση και ο περιορισμός, ούτε η προσβολή των άλλων λαών και των πεποιθήσεών τους. Το μέλλον βρίσκεται στην ενότητα και στον σεβασμό, όχι στον διαχωρισμό και στα στερεότυπα.»

Οι προειδοποιήσεις της κυρίας Γιακόμπ και του Βασιλιά Αμπντάλλα είχαν σχεδιαστεί ως αντίδοτο⁸ στην αυξανόμενη προκατάληψη και τον ρατσισμό που τροφοδοτείται από την ισλαμοφοβία και την άνοδο πεποιθήσεων φυλετικής ανωτερότητας, καθώς και για τον αυξημένο αντισημιτισμό που συχνά ενθαρρύνεται από τους παγκόσμιους ηγέτες για ιδεολογικούς ή ευκαιριακούς σκοπούς.

Για την κυρία Γιακόμπ και τον βασιλιά Αμπντάλλα, αυτό είναι ένα ζήτημα το οποίο τους αφορά.

Οι ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξεπλάγησαν όταν η Αούνγκ Σαν Σου Κι, η ηγέτης της Μιανμάρ, νικήτρια του βραβείου Νόμπελ ειρήνης και κάποτε υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμφώνησε νωρίτερα αυτό το μήνα, κατά τη διάρκεια επίσκεψης στην Ουγγαρία, με τον ακροδεξιό πρωθυπουργό, Βίκτορ Όρμπαν, ο οποίος τάσσεται κατά των μεταναστών, ότι ασχολούνται συνεχώς (ο Όρμπαν και η Σου Κι) με το ζήτημα της δημογραφικής έκρηξης των μουσουλμανικών πληθυσμών και με την συνύπαρξη των χωρών τους με αυτούς.

Η Νοτιοανατολική Ασία και ο Σύνδεσμος Εθνών της Νοτιοανατολικής Ασίας φιλοξενούν την πιο σημαντική και πυκνοκατοικημένη μουσουλμανική δημοκρατία στον κόσμο, την Ινδονησία, καθώς και τη Μαλαισία, που είναι από τους πιο ειλικρινείς επικριτές της καταστολής των Ροχίνγκια από τη Μιανμάρ, και από τις λίγες Ισλαμικές χώρες που μιλούν ανοιχτά για την καταστολή που δέχονται από τη Κίνα οι Τούρκοι Μουσουλμάνοι στη χαρακτηρισμένη ως προβληματική βορειοδυτική επαρχία Σινγιάνγκ.

Στον βασιλιά Αμπντάλλα, η περιοχή κυριαρχίας της κα Γιακόμπ πρέπει να μοιάζει με παράδεισο, καθώς τέτοιου είδους συγκρούσεις χαρακτηρίζουν όλα τα σύνορα του βασιλείου του⁹.

---

⁸ Σ.τ.Μ.: “Επιλέχθηκε για να είναι λιγότερο φορτισμένο εννοιολογικά.

⁹ Σ.τ.Μ.: Εδώ η απόδοση είναι σχεδόν κοντά στο πρωτότυπο με τη λογική της έμφασης στο πρόβλημα.

Επιπλέον, η Μέση Ανατολή, πέραν από τα σύνορα της Ιορδανίας, πλήττεται από εμφύλιους πολέμους, εθνικές συγκρούσεις και περιφερειακές αντιπαλότητες, όλα εκ των οποίων περιλαμβάνουν πτυχές προκατάληψης, δεξιού εθνικισμού, μαχητικότητας και σεκταρισμού.

Πέρα από τα παραπάνω, η διεθνής κοινότητα παρακολουθεί με αγωνία τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Σαουδική Αραβία και το Ιράν να παίρνουν τη θέση τους¹⁰ στον Κόλπο σε έναν επικίνδυνο χορό που απειλεί να ξεφύγει από τον έλεγχο.

Λιγότερο διανοούμενο, αλλά όχι λιγότερο φιλόδοξο, το Nahdlatul Ulama, το μεγαλύτερο σουνιτικό μουσουλμανικό κίνημα στον κόσμο, ξεκίνησε μια εκστρατεία με την κυβέρνηση της Ινδονησίας υποστηρίζοντας την «εκ νέου ερμηνεία και τον επαναπροσδιορισμό» του Ισλάμ.

Η εκστρατεία αντιστοιχεί σε κάτι περισσότερο από την απλή αντιμετώπιση του υπερ-συντηρητισμού και της μαχητικότητας. Είναι μια αντίδραση¹¹ στην ιδέα ότι ο κοσμικός χαρακτήρας και ο πλουραλισμός είναι εκφράσεις ενός δυτικού σχεδίου συνωμοσίας για υπονόμευση του Ισλάμ.

Εάν είναι επιτυχής, η στρατηγική του Nahdlatul Ulama θα μπορούσε να έχει εκτεταμένα αποτελέσματα. Για πολλούς δυνάστες¹² της Μέσης Ανατολής, η υιοθέτηση μιας πιο ανεκτικής, πλουραλιστικής ερμηνείας του Ισλάμ θα σήμαινε να επιτραπούν πολύ μεγαλύτερες κοινωνικές και πολιτικές ελευθερίες και να δεχτούν τις έννοιες του πλουραλισμού. Αυτό πιθανότατα θα οδηγήσει στην αποδυνάμωση της εξουσίας των αυταρχικών ηγετών.

Ομοίως, ο πολιτικός επιστήμονας και μελετητής του Ισλάμ Αχμέτ Τ. Κούρου απαντά στις ιδέες περί δυτικών σχεδίων συνωμοσίας με στόχο την υπονόμευση του Ισλάμ με ένα επικείμενο βιβλίο, στο οποίο εξηγεί ότι η υποστήριξη¹³ πως το Ισλάμ απορρίπτει το διαχωρισμό της θρησκείας και του κράτους βασίζεται σε «ένα τεχνητό χαντίθ¹⁴» ή στο ρητό του Προφήτη Μωάμεθ που έκτοτε έχει διαιωμιστεί.

---

¹⁰ Σ.τ.Μ.: Σαν phrasal verb σημαίνει πρακτικά ετοιμάζομαι να παλέψω (είναι η στιγμή που οι πυγμάχοι στέκονται απέναντι ο ένας στον άλλον στο ρινγκ). Εδώ επιλέχθηκε μια πιο ανοιχτή απόδοση του όρου.

¹¹ Σ.τ.Μ.: Ο όρος pushback στο συγκεκριμένο συγκεκριμένο είναι δανεισμένος από τους αεροδιαδρόμους, που κυριολεκτικά σημαίνει «πιέζω προς τα πίσω το αεροπλάνο με κινήσεις για να μπει στον αεροδιάδρομο». Εδώ μεταφορικά αποδίδεται ως αντίδραση (για να κρατηθεί και το μονολεκτικό του κειμένου αφετηρίας).

¹² Σ.τ.Μ.: Στο πρωτότυπο η λέξη είναι autocrat, η οποία έχει πολλούς τρόπους να αποτυπωθεί στα ελληνικά. Πιθανές μεταφράσεις με διάφορες βαθμίδες τονισμού είναι αυταρχικός ηγέτης, δυνάστης, τύραννος ή και ολιγάρχης (πιο ελεύθερο).

¹³ Σ.τ.Μ.: Στο πρωτότυπο υπάρχει η λέξη notion. Μια πιο ακριβής μετάφραση θα ήταν «η υποστήριξη της έννοιας ότι...», επιλέχθηκε μια πιο «σφιχτή» μεταφραστική απόδοση που δεν ξεφεύγει από το νόημα χωρίς να πλατειάζει.

¹⁴ Για τον όρο χαντίθ βλ. <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%B8>

Το φόρουμ της Σιγκαπούρης, όπως και η πρωτοβουλία του Nahdlatul Ulama, σημαίνουν την αποδοχή μιας τεράστιας αλλά και κρίσιμης πρόκλησης που θέτουν οι πολιτιστικοί ηγέτες, οι οποίοι υποστηρίζουν τον αποχρωματισμό των εθνικών χαρακτηριστικών των κρατών, και αντανakλούν τα βαθιά ριζωμένα ρεύματα των κοινωνιών, τα οποία είναι ανεξάρτητα από τα πολιτικά τους συστήματα ή/και τις έννοιες και τους μύθους που έχουν αναπτυχθεί εδώ και αιώνες.

Η συνεισφορά όλων στη προσπάθεια αποτελεί την άμεση λύση που διακηρύττουν όλοι προσπαθώντας να σταματήσουν την ολίσθηση προς μοντέλα κοινωνιών που χαρακτηρίζονται από κατακερματισμό, πολιτική πόλωση και διακοινοτική διαμάχη. Ωστόσο, το τεράστιο πρόβλημα της πρόκλησης έγκειται στην αντιμετώπιση βαθύτερων προβλημάτων και προκλητικών πράξεων ταμπού.

Συζητώντας την άνοδο του λαϊκισμού στη Δύση, ο μελετητής της πολιτικής Μάθιου Γκούντγουιν προσδιορίζει ποιοι είναι οι τέσσερις παράγοντες που οδηγούν στην αναταραχή της δημοκρατίας: η δυσπιστία προς τους πολιτικούς θεσμούς οι οποίοι έχουν γίνει λιγότερο αντιπροσωπευτικοί, ο καταστροφικός αντίκτυπος του φόβου της απώλειας της εθνικής ταυτότητας, του πολιτισμού και του τρόπου ζωής, η εθνοκρατική¹⁵ στέρηση που τροφοδοτείται από την εστίαση των φιλελεύθερων ελίτ στα δικαιώματα των μεταναστών και των μειονοτήτων και η απόκλιση σημαντικών τμημάτων του εκλογικού σώματος από την υποστήριξη των κομμάτων που παραδοσιακά ψήφιζαν¹⁶.

Οι τέσσερις παράγοντες που αναφέρει ο κ. Γκούντγουιν είναι πιθανό να επιδράσουν αρνητικά στη συνεκτικότητα των κοινωνιών ακόμη και αν, όπως σημειώνει ο αρθρογράφος της Financial Times, Σιμόν Κύπερ, «οι πρωταρχικοί πολιτικοί δικαιούχοι τους απορροφούνται στο βάλτο που δεσμεύτηκαν να στραγγίσουν»¹⁷.

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ, ο αρχηγός του κόμματος Brexit Νάιτζελ Φάρατζ, ο πρωθυπουργός του Ισραήλ Μπένγιαμιν Νετανιάχου, ο πρώην αντιπρόεδρος της Αυστρίας

---

¹⁵ Σ.τ.Μ.: Στα ελληνικά για τον όρο nation και το συνθετικό ethno- έχουμε την ίδια απόδοση. Στην περίπτωση αυτή, επιλέχθηκε η απόδοση του όρου ethno-national με τον ελληνικό όρο εθνοκρατικός, γιατί στη μεταφορά του όρου nation(al) θέλουμε να συμπεριλάβουμε την ηγεσία ή τον πληθυσμό σε αυτό το πλαίσιο, οπότε και λειτουργεί καλύτερα το 'κρατικός' ως β' συνθετικό. Ανοίγει βέβαια τη συζήτηση για τη σύμφυση των όρων λαός-έθνος-κράτος.

¹⁶ Σ.τ.Μ.: Εδώ έχουμε ένα δύσκολο σημείο, καθώς η πρόταση περιστρέφεται γύρω από το dealignment, δηλαδή την ιδεολογική απόκλιση των ψηφοφόρων με τα κόμματα (το να βγαίνουν «εκτός γραμμής»)

¹⁷ Σ.τ.Μ.: Δεν υπάρχουν εισαγωγικά στο πρωτότυπο και δεν υπάρχει αντίστοιχο ρητό στα ελληνικά. Το συγκεκριμένο ρητό είναι πολύ ευρέως διαδεδομένο μεταξύ των Αμερικανών πολιτικών. Τελευταίος το είπε ο Trump. Η απόδοση του ρητού θα ήταν κάπως σαν «να περατώσει το έργο που υποσχέθηκε» ή «να βγάλει το φίδι από την τρύπα» (καμιά απόδοση δεν είναι ακριβής).

Χάινς Κρίστιαν Στράχε και ο δισεκατομμυριούχος πρωθυπουργός της Τσεχίας Αντρέι Μπάμπις αντιμετωπίζουν ισχυρισμούς πως έχουν προβεί σε πολιτικές ατασθαλίες.

Οι ισχυρισμοί αυτοί και οι νομικές εμπλοκές τους, σημαίνουν ότι κινδυνεύουν να χάσουν το πλεονέκτημα σε θέματα διαφθοράς, παράλληλα με ζητήματα όπως η μετανάστευση και η ασφάλεια, τα οποία αποτελούν βασικό πυλώνα της πρόσφατης επιτυχίας τους.

Προτείνοντας ένα αισιόδοξο επιχείρημα, ο κ. Κύπερ σημειώνει ότι τέτοιου είδους ανησυχίες σχετικές με τη μετανάστευση και την ασφάλεια δεν αποτελούν πλέον κορυφαία ατζέντα των Ευρωπαίων, με τους νεότερους ψηφοφόρους να κινητοποιούνται γύρω από την κλιματική αλλαγή.

Οι δημοσκοπήσεις, ωστόσο, υποδηλώνουν ότι η δημοτικότητα των πολιτικών κομμάτων και των ηγετών τους, οι οποίοι κατηγορούνται για αδικήματα παράνομης εκμετάλλευσης ή για αμφισβητήσιμες πρακτικές, δεν έχει κλονιστεί αρκετά, παρά το γεγονός ότι εμφανίζεται ολοένα και περισσότερη δυσaráσκεια για την κλιματική αλλαγή.

Το πρόσφατο φαινόμενο των λαϊκιστών, που αποποιούνται κάθε ευθύνη, επισημαίνει ότι η οικοδόμηση συνεκτικών κοινωνιών θα πρέπει να συνεπάγεται την εύρεση ενός “κοινού εδάφους” μεταξύ πλειοψηφικών ανησυχιών και εννοιών όπως η πολυμορφία, η πολυπολιτισμικότητα και τα δικαιώματα των μειονοτήτων, πράγματα που δεν «κολλάνε» μεταξύ τους¹⁸.

Αυτό ισοδυναμεί με ελιγμούς σε «πολιτικά ναρκοπέδια» και το πάτημα σε «αχαρτογράφητο έδαφος» ανεξαρτήτως πολιτισμού και πολιτεύματος.

Ελλείπει του τέλειου σχεδίου, χώρες όπως η Σιγκαπούρη, η Νέα Ζηλανδία και η Νορβηγία έχουν με τους δικούς τους τρόπους ηγετικό ρόλο στην προσπάθεια να καταστήσουν δυνατή την ένταξη ενός πυλώνα πολιτικής.

Ενώ η διακοινοτική αρμονία υπήρξε από καιρό κινητήριο δύναμη των κοινωνικών και οικονομικών πολιτικών της Σιγκαπούρης, η Νέα Ζηλανδία και η Νορβηγία αντέδρασαν¹⁹ σε τραυματικές πράξεις πολιτικής βίας, με την ενίσχυση της τάσης προς την πόλωση, προς

---

¹⁸ Σ.τ.Μ: Ο όρος ‘Teflon effect’ δε μπορεί να μεταφραστεί με ακρίβεια, οπότε η επεξήγηση γίνεται στο τέλος, ως «δεν κολλάνε μεταξύ τους». Το τεφλόν είναι αντικολλητικό υλικό, οπότε το Teflon effect σημαίνει ότι όταν μια ουσία συναντήσει μια άλλη δεν θα μπορέσουν να συνυπάρξουν.

¹⁹ Σ.τ.Μ.: Η διευκρίνιση εδώ με το «αντέδρασαν» γίνεται για να αποδοθεί το σωστό νόημα και να μην υπάρχει παρερμηνεία, καθώς το phrasal verb “to buck the trend” σημαίνει κάτι μεταξύ του «λυγίζω το ραβδί από την άλλη» και «πάω κόντρα στο ρεύμα» αλλά χωρίς την δυναμική των δύο παραπάνω ιδιωματισμών.

κοινωνικά προφίλ και έννοιες όπως “εμείς και “αυτοί,” παραγκωνίζοντας την έννοια του να “μάχεται” κανείς για το κοινό καλό αντί για το προσωπικό συμφέρον.

Η απόδειξη όλων αυτών είναι προφανής αν αναλογιστεί κανείς το παρακάτω²⁰.

Η πρωθυπουργός της Νέας Ζηλανδίας Τζασίντα Άρντερν η οποία έγινε πρότυπο συμπόνιας με την απάντησή της στη δολοφονία 50 ανθρώπων το Μάρτιο σε δύο τζαμιά του Κράιστσερτς, όταν ανέφερε τι της είχε πει μια μουσουλμάνα που αντιδρούσε στην κυβερνητική απάντηση, ότι, παρά το γεγονός ότι ήταν στόχος, «τις τελευταίες 10 μέρες ένιωσα σαν σπίτι της (τη Νέα Ζηλανδία) περισσότερο από ποτέ» μετά από τις επιθέσεις.

Η δημιουργία ενός παγκόσμιου φόρουμ στη Σιγκαπούρη, στο οποίο μεταφέρονται αντίθετες απόψεις και παράπονα, αποτελεί μια ζωτική συμβολή στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος για την οικοδόμηση πιο συνεκτικών κοινωνιών. Είναι ένα απαραίτητο γράναζι σε μια προσπάθεια επίτευξης νομικής μεταρρύθμισης και έκκλησης κατά της κατάχρησης και των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συνολικά, το συνέδριο διατηρεί την υπόσχεση μιας συντονισμένης προσπάθειας για την εξουδετέρωση της εξουθενωτικής προκατάληψης, ακόμη και αν μια πραγματικά συνεκτική, αρμονική κοινωνία μπορεί να αποδειχθεί ουτοπία.

Ο Δρ. Τζέιμς Ντόρσεϊ είναι ανώτατο στέλεχος της Σχολής Διεθνών Σπουδών S. Rajaratnam του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Νανιάνγκ, επίκουρος καθηγητής και κύριος ερευνητής στο Ινστιτούτο Μέσης Ανατολής του Εθνικού Πανεπιστημίου της Σιγκαπούρης και συν-διευθυντής του Ινστιτούτου Πολιτισμού του Πανεπιστημίου του Βύρτσμπουργκ.

---

²⁰ Σ.Τ.Μ.: Στα ελληνικά το ανάλογο ρητό του «The proof is in the pudding», δεν είναι πλέον δόκιμο και γνωστό («αν ειν' παπάς και λειτουργά η αυγή θα μας το δείξει»), οπότε για να αποδοθεί το νόημα εδώ επιλέχθηκε η επεξήγηση του ιδιωματισμού. Η ελληνοποίησή του ρητού μάλιστα έχει υπάρξει στα ελληνικά («η απόδειξη της πουτίγκας είναι ότι την τρως») αλλά δεν μας άρεσε ως επιλογή.

Σχολιασμός κειμένου και μετάφρασης 1

Το κείμενο αφετηρίας έχει χρήση ιδιωματισμών η οποία δεν είναι εκτεταμένη, είναι όμως αρκετή για να δημιουργήσει ερωτήματα στον μεταφραστή, καθώς δεν υπάρχει συχνά ευθεία μετάφραση των ιδιωματισμών στα ελληνικά. Το κείμενο αυτό έχει όλα τα χαρακτηριστικά που ο Seel (2015) παρουσιάζει ως κείμενο Γενικής Μετάφρασης. Αρχικά είναι κείμενο που εντάσσεται στην κατηγορία των γενικών δημοσιογραφικών κειμένων και έχει περιορισμένη χρήση ειδικών όρων. Όπου υπάρχουν, είναι λίγοι και δεν δυσκολεύουν τη νοηματική απόδοση.

Το δεύτερο σημαντικό χαρακτηριστικό είναι ότι για τη μετάφραση του συγκεκριμένου κειμένου δεν χρειάζεται ειδική γνώση, παρόλο που έχει δοκιμακό χαρακτήρα (Seel, 2015). Η ειδική γνώση πάνω σε ορισμένη χρήση των όρων, όπου χρειάστηκε, θα επεξηγηθεί στην παρούσα ενότητα. Ακόμα, ισχύει η τρίτη προϋπόθεση του Seel (2015) ότι το κείμενο δεν απευθύνεται σε ειδικό κοινό, αλλά σε μη-ειδικό. Έτσι, και η μεταφραστική προσπάθεια κινήθηκε από τον στόχο να μεταφέρει το κείμενο αφετηρίας στη γλώσσα στόχο σε αντίστοιχο ύφος.

Τέλος, το κείμενο περιείχε όλα τα γλωσσικά στοιχεία που το καθιστούν κείμενο Γενικής Μετάφρασης: πληθώρα ιδιαιτεροτήτων της κοινής γλώσσας (ρητορικά σχήματα), πολιτισμικά συγκεκριμένες ονοματικές φράσεις και γι' αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι η μεταφραστική διαδικασία ήταν εύκολη.

Το βασικό ζήτημα του παρόντος κειμένου είναι η χρήση εκφράσεων και όρων που έχουν φορτισμένα νοήματα, καθώς στο σύνολο του κειμένου και σε αρκετές στιγμές, ένα μέρος του μεταφραστικού προβλήματος ήταν η μεταφορά των φορτισμένων όρων, χωρίς να αλλοιωθεί το αρχικό νόημα του κειμένου αφετηρίας και κυρίως, για να αποδοθεί σωστά η φόρτισή του.

Αρχικά, επειδή το θέμα περιελάμβανε εξελίξεις στη Νοτιανατολική Ασία και στη Μ. Ανατολή και επειδή περιγράφει πολιτικές φιγούρες και θέματα και πρωτοβουλίες τους, επιλέχθηκε όπου ήταν δυνατόν η ελεύθερη απόδοση, με γνώμονα να μείνει πιστό το τελικό κείμενο, στο νόημα του κειμένου αφετηρίας.

Στη συνέχεια, επιλέχθηκε η μεταφορά ανάλογων όρων όσων αφορά στη μετάφραση ορισμένων ιδιωματισμών, κυρίως γιατί υπήρχε ο κίνδυνος να χαθεί το νόημα, αλλά και να αποδιοργανωθεί η ροή του κειμένου.

Τέλος, επειδή το κείμενο αφετηρίας έχει εξαιρετικά σύντομες παραγράφους και μερικές συντακτικές χασμωδίες, η μεταφραστική επιλογή ήταν να αποδοθούν με γνώμονα να μην

υπάρξει παρερμηνεία και να υπάρξει μια συντακτική ροή, η οποία να ανταποκρίνεται στο αντίστοιχο ύφος της γλώσσας στόχου, λόγω των σημαντικών συντακτικών διαφοροποιήσεων του μεταφραστικού ζεύγους ελληνικά-αγγλικά.

Ειδικότερα, το πρώτο σημείο που χρειάστηκε απόδοση είναι η επεξήγηση του όρου podcast. Καθώς επιλέχθηκε να μείνει στο κείμενο με την αγγλική γραφή και να μην ελληνοποιηθεί - γιατί δεν είναι συνηθισμένο στα ελληνικά- ταυτόχρονα χρειαζόταν μια επεξήγηση, η οποία να είναι σε ύφος και ορολογία για μη-ειδικό κοινό, με βάση τη στοχοθεσία του κειμένου αφετηρίας.

Το δεύτερο σημείο που χρειάστηκε να γίνει μεταφραστική επιλογή ήταν το σημείο του κειμένου (...) «exclusionary rather than inclusionary terms» (...). Επιλέχθηκε η μετάφραση με τρόπο που στη γλώσσα στόχο να διαφαίνεται ένα ύφος ανάλογο της γλώσσας αφετηρίας. Η πιο ακριβής μετάφραση θα διολίσθαινε στη χρήση όρων που είναι πιο γνωστή στην κοινωνιολογία και την ανθρωπολογία (συμπερίληψη, αποκλεισμός) και θα μετέτρεπε το ύφος σε πιο επίσημο. Με την ίδια λογική, της καλύτερης απόδοσης παρόμοιου ύφους έγιναν κι άλλες επιλογές (βλ. υποσημείωση 3).

Το πρώτο δύσκολο σημείο ήταν η απόδοση του όρου radicalize στο σημείο αναφοράς για τους Ροχίγκια. Στην ελληνική δημοσιογραφική γλώσσα και στο μη ειδικό κοινό δεν υπάρχει η απόδοση radical με την αρνητική χροιά που υπάρχει στον αγγλοσαξωνικό χώρο. Επιπλέον, δεν υπάρχει ακόμη εμπεδωμένη η περιγραφή «ριζοσπαστικό Ισλάμ» για να περιγραφεί το αντίστοιχο φαινόμενο της στροφής στον φονταμενταλιστικό ριζοσπαστισμό που συναντά κανείς στη Μ. Ανατολή, στην Ασία και σε χώρες της Ευρώπης ή και τις ΗΠΑ. Αντίστοιχα, οποιαδήποτε περιγραφή πρόσθετε τον όρο φονταμενταλισμός θα μετέφερε μια αλλοιωμένη πραγματικότητα. Για τον όρο ριζοσπαστικό Ισλάμ και πως χρησιμοποιείται ως πλαισίωση -με συγκεκριμένη φόρτιση- έχουν μιλήσει οι Hoewe και Bowe (2018) οι οποίοι αναφέρουν ότι συστηματικά (κυρίως στις ΗΠΑ) ο όρος «ριζοσπαστικό Ισλάμ» (και άρα η ριζοσπαστικοποίηση) ταυτίζεται αποκλειστικά με πράξεις τρομοκρατίας, απαλείφοντας το φάσμα των πεποιθήσεων και των πρακτικών που μπορεί να σημαίνει η ριζοσπαστικοποίηση. Επιπρόσθετα, μια αύξηση της φόρτισης, μπορεί να αλλοιώνει σημαντικά αυτό που εννοεί ο συγγραφέας, οπότε το πρόβλημα στο συγκεκριμένο σημείο αφορά τη διάσταση της πραγματικότητας μεταξύ των αμερικάνικων και των ελληνικών πολιτισμικών προσλαμβανουσών.

Όπως εξηγούν κι αναλυτικά στη θεωρία τους οι Reiss και Vermeer (2014), η μετάφραση είναι μια συγκεκριμένη πολιτισμική διαδικασία μεταφοράς νοημάτων, όμως στον κόσμο της γλώσσας στόχου, τα νοήματα διαφοροποιούνται, έτσι έχουμε μια διπλή «αλλοίωση»: αφενός της πρόσληψης του κειμένου αφετηρίας και αφετέρου της πρόσληψης από το κοινό της γλώσσας στόχου. Με αυτό ως δεδομένο, η θεωρία του σκοπού των Reiss και Vermeer (2014) θεωρούμε ότι καλύπτεται στο συγκεκριμένο σημείο.

Το δεύτερο πρόβλημα μεταφραστικά, ήταν η απόδοση του όρου «suspected sleeper cells», η οποία αποδόθηκε ως κρυφοί πράκτορες. Ο Andriopoulos (2011) εξηγεί αναλυτικά τον τρόπο που εμφανίζεται ο όρος στην αμερικάνικη τηλεόραση μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 και τον συσχετίζει με ένα διαρκές φανταστικό σενάριο που βασίζεται, αφενός στη δυσκολία αναγνώρισης του εχθρού πριν αυτός ή αυτή εκτελέσει ένα τρομοκρατικό σχέδιο κι αφετέρου στην ύπαρξη οργανωμένων δικτύων κρυφών δρώντων στην κοινωνία. Και πάλι, λόγω της ιδιαιτερότητας να μην εμφανίζονται στην ελληνική πραγματικότητα τέτοια φαινόμενα, επιλέχθηκε μια όσο το δυνατόν κοντινότερη απόδοση, ενώ υπήρξε σκέψη και να αποδοθεί ως «Δούρειοι Ίπποι», για να κρατηθεί και ο ιδιοματισμός του πρωτοτύπου.

Οι επόμενοι δύο όροι που απασχόλησαν τη μετάφραση είναι το phrasal verb, square off και το pushback. Ο λόγος είναι ότι οι συγκεκριμένοι όροι χρησιμοποιούνται ιδιωματικά για να κάνουν το ύφος του κειμένου αφετηρίας πιο στρωτό και καθημερινό (στα όρια του slang) και αφετέρου, οι επιλογές που υπήρχαν στα ελληνικά που να αποδίδουν αντίστοιχους ιδιοματισμούς, θα χαλούσαν τη ροή του κειμένου, γιατί θα παρουσιάζονταν «ξαφνικά» και αποκομμένοι από το ύφος που επιλέχθηκε εξαρχής.

Η λέξη autocrat απασχόλησε μεταφραστικά και στα δύο κείμενα. Η έννοια του autocrat στην αγγλική γλώσσα (και στο συγκεκριμένο κείμενο) χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις αραβικές μοναρχίες του Περσικού Κόλπου. Τα δύο συνθετικά auto – crat βοηθούν στο να αποδοθεί ένα διπλό νόημα: η μοναρχία και η αυταρχικότητα ενός καθεστώτος. Στο ελληνικό πολιτισμικό περιβάλλον, η μοναρχία είναι συνώνυμο του αυταρχισμού, οπότε και στη γλώσσα στόχο, υπάρχουν πολλές επιλογές. Η επιλογή να μεταφραστεί autocrats ως δυνάστες, έγινε για να αποδώσει το νόημα όπως το προσλάβουμε από το πρωτότυπο.

Η αναφορά του κειμένου αφετηρίας στο χαντίθ, την ισλαμική λογοτεχνία που συνοδεύει τη διδασκαλία του Μωάμεθ, αποδόθηκε ελληνοποιημένα, αλλά κρατήθηκε ο όρος, δηλαδή χρησιμοποιήσαμε την τεχνική της αυτόματης αναπαραγωγής (Δημητρούλια και Κεντρωτής, 2015) και επιλέχθηκε να υπάρξει υποσημείωση που να κατευθύνει στο σχετικό λήμμα της

Wikipedia. Το λήμμα είναι επεξεργασμένο και έχει σωστές παραπομπές, οπότε δεν είναι παραπλανητικό για τον αναγνώστη. Στο κοινό-στόχος δεν είναι διαδεδομένος ο όρος χαντίθ, όμως μια πιο περιγραφική απόδοση του όρου θα άλλαζε τελείως το ύφος του συγκεκριμένου αποσπάσματος.

Ο όρος ethno-national επίσης απασχόλησε, γιατί έχει συγκεκριμένη χρήση στις πολιτικές επιστήμες, οπότε και στο δημοσιογραφικό κείμενο, αυτόματα αυξάνει τον τόνο της επιστημότητας. Χρησιμοποιήθηκε η μεταφορά του όρου ως «εθνοκρατικός», γιατί αφενός θέλαμε να κρατήσουμε ένα ύφος κοντά στο πρωτότυπο (άρα βρήκαμε την κοντινότερη απόδοση του αντίστοιχου όρου στη γλώσσα στόχο) κι αφετέρου θέλαμε να περιγράψουμε όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά το νόημα του κειμένου αφετηρίας. Η έρευνά μας για τον όρο μας οδήγησε στην απόδοση που κάνει ο Λέκκας (1996) όπου και ορίζει τις εθνοκρατικές ταυτότητες ως τη σύζευξη του πολιτικού με το πολιτισμικό στοιχείο, με απώτερο σκοπό την καλλιέργεια εθνικής συνείδησης. Με λίγα λόγια, η έννοια εθνοκρατικής στήρησης στο κείμενο αφετηρίας, θέλει να δείξει όχι μόνο τα εθνικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά που υπάρχουν, αλλά μια διαδικασία που συμβαίνει τώρα, όπου τα αντίστοιχα κράτη υποχωρούν από τον τρόπο που έφτιαχναν την εθνική ιδεολογία, επιτρέποντας σε μειονοτικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά να αποκτούν θέση στον δημόσιο χώρο και άρα να «στερούν» από τις κυρίαρχες εθνοτικές ομάδες.

Ενδιαφέρον σημείο, επίσης, ήταν και η πρόταση (...) and the dealignment of significant segments of the electorate with the traditional parties they long supported (...). Ο όρος dealignment είναι το βασικό συμπέρασμα γύρω από το οποίο περιστρέφεται η σύντομη παράγραφος και το νόημα που θέλαμε να αποδοθεί είναι ότι πλέον οι ψηφοφόροι βγαίνουν «εκτός γραμμής» (ακριβής μετάφραση στην πολιτική αργκό του dealignment). Όμως επιλέχθηκε μια λέξη που αποδίδει το νόημα χωρίς να μεταφράζει ακριβώς το dealignment ενώ άλλαξε και η σύνταξη για να φαίνεται πιο φυσική η ροή στη γλώσσα – στόχο.

Ένα σημείο που αποδόθηκε με μεγάλη ελευθερία, καθώς και με αλλαγή στη χρήση εισαγωγικών είναι το (...) Mr. Goodwin's four Ds are likely to challenge cohesiveness even if, as Financial Times columnist Simon Kuper notes, their foremost political beneficiaries are being sucked into the swamp they vowed to drain (...). Και σε αυτή και στην προηγούμενη παράγραφο του κειμένου αφετηρίας, τα τέσσερα Ds αποδόθηκαν χωρίς τη χρήση του αντίστοιχου λεκτικού παιχνιδιού στα ελληνικά, καθώς προτιμήθηκε να αποδοθεί σωστότερα το ύφος και το περιεχόμενο, παρά η μορφή του κειμένου αφετηρίας. Επιπρόσθετα, επειδή δεν

υπάρχει αντιστοιχία στα ελληνικά για τη διαδεδομένη αμερικάνικη πολιτική έκφραση «sucked into the swamp they vowed to drain», επιλέχθηκε να μεταφραστεί αυτολεξεί, να μπει σε εισαγωγικά -γιατί σύμφωνα με το κείμενο αφετηρίας ανήκει στα λεγόμενα του κου. Κύπερ- και να υπάρξει υποσημείωση για αυτήν ώστε να γίνει προσιτή στον αναγνώστη.

Ένας όρος που επίσης δεν υπάρχει αντίστοιχος στη γλώσσα στόχο και μεταφράστηκε περιφραστικά και με επεξήγηση, είναι το Teflon effect. Το πρόβλημα του συγκεκριμένου όρου είναι ότι μπορεί πολύ εύκολα να δώσει το ανάποδο νόημα από το προσδοκώμενο στη γλώσσα στόχο. Ακόμα και με την προσθήκη υποσημείωσης, θεωρούμε ότι δεν πετύχαμε το στόχο να φαίνεται η μετάφραση φυσική στη γλώσσα στόχο στο συγκεκριμένο σημείο.

Τα δύο τελευταία σημεία που προβλημάτισαν τη μετάφραση είναι το phrasal verb, to buck the trend και η αγγλική παροιμιακή φράση proof is in the pudding. Αφενός, για κανένα από τα δύο σύνολα δεν υπάρχει αντιστοιχία στα ελληνικά, αφετέρου γιατί η δυσκολία ήταν να αποδοθεί το σωστό νόημα: στην μεν πρώτη περίπτωση ότι υπήρξε μια αντίδραση κόντρα στην γενική τάση των υπόλοιπων και στη δεύτερη ότι υπάρχουν προφανή στοιχεία να εξετάσει κανείς και να καταλήξει στο ίδιο συμπέρασμα με τον αρθρογράφο.

Μετάφραση 2: Μια έρευνα για τους Άραβες νέους επισημαίνει τα κενά μεταξύ πολιτικής και φιλοδοξιών.

Από τον Τζέιμς Ντόρσεϊ

Μια έκδοση αυτού του εγγράφου βρίσκεται διαθέσιμη σε podcast²¹ στις παρακάτω εφαρμογές : Soundcloud, Itunes, Spotify, Stitcher, TuneIn, Spreker, Pocket Casts και Tumblr.

Τα αποτελέσματα μιας πρόσφατης ετήσιας έρευνας σχετικά με τις ανησυχίες των νέων Αράβων για το μέλλον τους δείχνουν ότι οι αραβικές μοναρχίες²² δεν έχουν ακόμη παράσχει τις αναμενόμενες δημόσιες υπηρεσίες και αγαθά. Τα αποτελέσματα της έρευνας εξηγούν τις αυταρχικές προσπάθειες για την προώθηση του εθνικισμού και υποδεικνύουν ότι οι θέσεις εργασίας και οι κοινωνικές ελευθερίες είναι πιο σημαντικές από τα πολιτικά δικαιώματα.

Η έρευνα παρέχει πληροφορίες που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψιν των αυτοκρατόρων στις επιδιώξεις τους για κοινωνική και οικονομική μεταρρύθμιση. Υποδηλώνει επίσης, μαζί με τη διαλείπουσα έκρηξη αντικυβερνητικών διαδηλώσεων σε διάφορα μέρη του αραβικού κόσμου, ότι τα συμφέροντα της Δύσης και της Μέσης Ανατολής θα εξυπηρετούνταν καλύτερα με πιο αποχρωματισμένες αμερικανικές και ευρωπαϊκές προσεγγίσεις, οι οποίες απέχουν από αυτές των καθεστώτων της περιοχής²³.

Οι δυτικές κυβερνήσεις έχουν μέχρι στιγμής υποστηρίξει άκριτα²⁴ τις προσπάθειες κοινωνικής και οικονομικής μεταρρύθμισης και αντί να επιδιώκουν πιο σθεναρά να διασφαλίσουν ότι θα αποφέρουν καρπούς, ήταν χαλαρές στην πίεση των καθεστώτων για να περιορίσουν τουλάχιστον τις υπερβολές πολιτικής καταστολής.

Οι επικριτές της, κατηγορούν την έρευνα αυτή, η οποία είχε έδρα το Ντουμπάι, κι επικεντρώθηκε στην ηλικιακή ομάδα 18-24, ότι ήταν ελλιπής επειδή έδωσε μεγαλύτερη βαρύτητα στις απόψεις των μικρότερων κρατών του Κόλπου σε αντίθεση με τις πιο

---

²¹ Βλ. υποσημείωση 1

²² Σ.τ.Μ.: Δεν υπάρχει επαρκής απόδοση του όρου autocracy. Έχουμε συνηθίσει να το αποδίδουμε/μεταφράζουμε ως απολυταρχία, όμως εδώ δεν έχουμε γενικά απολυταρχικά καθεστώτα, το κείμενο έχει συγκεκριμένη αναφορά στις μοναρχίες του αραβικού κόσμου. Θεωρούμε δεδομένο ότι η μοναρχία είναι απολυταρχία.

²³ Σ.τ.Μ.: Η απόδοση εδώ έχει να κάνει με τον χρωματισμό που θέλουμε να δώσουμε στο κείμενο. Είναι ένα σημείο δύσκολο, γιατί η προσέγγιση της ΕΕ και των ΗΠΑ δεν αναφέρεται ξεκάθαρα να εναντιώνεται στα καθεστώτα αυτά καθαυτά στο πρωτότυπο κείμενο, αλλά να διαφοροποιείται ως προσέγγιση.

²⁴ Σ.τ.Μ.: Επιλέχθηκε το άκριτα γιατί θέλουμε να αποδόσουμε το γεγονός ότι το πρωτότυπο κείμενο σχολιάζει επικριτικά τη χαλαρότητα της πίεσης.

πυκνοκατοικημένες χώρες της περιοχής όπως η Αίγυπτος, καθώς χρησιμοποίησε μικρά δείγματα έως 300 ατόμων και δεν περιλάμβανε το Κατάρ, τη Συρία και το Σουδάν.

Τα αποτελέσματα αποτελούν μια ανάμεικτη συναισθηματική θύελλα για τους Άραβες μονάρχες²⁵ και υποδηλώνουν ότι ο συσχετισμός των μεταρρυθμιστικών απαιτήσεων και των προσδοκιών των νέων είναι ευκολότερος στα λόγια παρά στην πράξη και αυτό θα μπορούσε να αποδειχθεί η αχίλλειος πτέρνα των καθεστώτων.

Η πλειοψηφία των νέων, οι οποίοι για δεκαετίες βασίζονταν στην κυβέρνηση για θέσεις εργασίας και κοινωνικές υπηρεσίες, λένε ότι κυβερνήσεις οι οποίες ξαναγράφουν μονομερώς τις κοινωνικές συμβάσεις και επαναφέρουν τις πτυχές ενός εξ' ολοκλήρου κράτους πρόνοιας, έχουν μέχρι στιγμής αποτύχει.

Ακόμα πιο ανησυχητικά²⁶, οι νέοι αναμένουν από τις κυβερνήσεις να είναι ο πάροχος ευκαιριών σε μια εποχή που η μεταρρύθμιση απαιτεί εξορθολογισμό των γραφειοκρατιών, μειωμένο κρατικό έλεγχο και τόνωση του ιδιωτικού τομέα.

Ένα επιβλητικό 78% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι είναι ευθύνη της κυβέρνησης να παρέχει θέσεις εργασίας. Ένας ίσος αριθμός περίμενε να επιδοτηθεί η ενέργεια, το 65% παραπονέθηκε ότι οι κυβερνήσεις δεν έκαναν αρκετά για να στηρίζουν τις νέες οικογένειες, ενώ το 60% ανέμενε ότι η κυβέρνηση θα παρέχει στέγαση.

Παρομοίως, το 78% εξέφρασε την ανησυχία του για την ποιότητα της προσφερόμενης εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου του 70% εκείνων στον Κόλπο. Ωστόσο, το 80% εκείνων στον Κόλπο δήλωσαν ότι τα τοπικά εκπαιδευτικά συστήματα προετοιμάζουν τους εκπαιδευόμενους για τις μελλοντικές θέσεις εργασίας σε αντίθεση με ένα περιφερειακό σύνολο του 49% που πιστεύει ότι η εκπαίδευση υστερεί. Ωστόσο, μόνο το 38% των ερωτηθέντων στον Κόλπο δήλωσαν ότι θα επιλέξουν τοπική τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Φαίνεται να υπάρχει παρόμοιο χάσμα μεταξύ των εξωτερικών και περιφερειακών πολιτικών των κυβερνήσεων και των φιλοδοξιών των νέων ανθρώπων.

Δυναμικές πολιτικές, ιδίως από τα κράτη του Κόλπου, που πυροδότησαν περιφερειακές συγκρούσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολέμων στη Λιβύη, τη Συρία και την Υεμένη, καθώς και τη Σαουδική-Ιρανική αντιπαλότητα και το διετές διπλωματικό και οικονομικό

---

²⁵ Βλ. υποσημείωση 22

²⁶ Σ.τ.Μ.: Επιλέχθηκε ως απόδοση του problematic αντί κάποιας πιο περιφραστικής, ενδεχομένως ορθότερης, προσέγγισης.

μποϊκοτάζ του Κατάρ, έρχονται σε αντίθεση με την επιθυμία της πλειονηφίας όσων ερωτήθηκαν να δουν το τέλος των διαφορών. Στηρίζοντας τους κυβερνήτες της Σαουδικής Αραβίας, των Εμιράτων και του Μπαχρέιν, το 67% των νέων Αράβων βλέπουν το Ιράν ως εχθρό.

Η έρευνα δείχνει επίσης ότι η σύγκρουση Ισραήλ-Παλαιστίνης, σε αντίθεση με την κοινή γνώμη, είναι ένα ζήτημα που εγείρει προσοχή²⁷. Με το 79% των ερωτηθέντων να δηλώνουν ότι ανησυχούν για τη διαμάχη, τίθεται το ερώτημα εάν η επαναπροσέγγιση²⁸ του Κόλπου με το Ισραήλ και η υποστήριξη του ειρηνευτικού σχεδίου του προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ, το οποίο πιστεύεται ευρέως ότι υπονομεύει²⁹ τους Παλαιστίνιους, αποκτήσει λαϊκή υποστήριξη.

Η υποψία ότι οι πολιτικές του Κόλπου κατά της ισραηλινό-παλαιστινιακής σύγκρουσης ενδέχεται να μην υποστηρίζονται ολόψυχα ενισχύεται από το γεγονός ότι φέτος ο αριθμός των ερωτηθέντων που έβλεπαν τις Ηνωμένες Πολιτείες ως εχθρό αυξήθηκε στο 59% σε σύγκριση με το 32% που ήταν πριν από πέντε χρόνια.

Ομοίως, η εξάρτηση των Αράβων ηγετών στο να βλέπουν την θρησκεία ως νομιμοποιητή του καθεστώτος και οι προσπάθειες να κατευθύνουν το Ισλάμ προς την απολιτική αδράνεια³⁰ αποδεικνύονται ότι είναι ένα δίκικο μαχαίρι και ένας πιθανός λόγος για τον οποίο άνδρες όπως ο Σαουδάραβας πρίγκιπας Mohammed bin Salman προσπάθησαν να μειώσουν τον ρόλο του θρησκευτικού στερεώματος προωθώντας τον υπέρ-εθνικισμό.

Από το σύνολο των ερωτηθέντων, περίπου τα δύο τρίτα θεώρησαν ότι η θρησκεία έπαιξε πολύ μεγάλο ρόλο σε σύγκριση με το αντίστοιχο 50% που ήταν πριν από τέσσερα χρόνια. Το 79% υποστήριξε ότι οι θρησκευτικοί θεσμοί πρέπει να μεταρρυθμιστούν, ενώ οι μισοί δήλωσαν ότι οι θρησκευτικές αξίες κρατούν τον αραβικό κόσμο πίσω.

Η δημοσίευση της έρευνας συνέπεσε με την κυκλοφορία της έκθεσης αναφοράς της Επιτροπής Διεθνούς Θρησκευτικής Ελευθερίας (US Commission on International Religious Freedom (USCIRF) για το 2019. Η αναφορά όρισε τη Σαουδική Αραβία ως έναν από τους «χειρότερους

---

²⁷ Σ.τ.Μ.: Αποδόσαμε τον όρο common wisdom ως κοινή γνώμη, αλλά ταιριάζει και το διαδεδομένη αντίληψη.

²⁸ Σ.τ.Μ.: Στην πολιτική επιστήμη ο όρος Rapprochement σημαίνει επαναπροσέγγιση, από δυνάμεις με πρότερες εχθρικές διαθέσεις. Στο πρωτότυπο ο όρος έχει αυτή τη συγκεκριμένη βαρύτητα.

²⁹ Σ.τ.Μ.: Επιλέχθηκε αυτή η απόδοση του disadvantage για να «δένει» το νόημα.

³⁰ Σ.τ.Μ.: Ο όρος quietism μας έρχεται από τη χριστιανική παράδοση και στα ελληνικά αποδίδεται ως «ησυχασμός». Επειδή οι ησυχαστές ήταν άνθρωποι της εσωτερικής προσευχής και εδώ δεν θέλει να υποδειχθεί η σιωπή αλλά η μη-πράξη, επιλέγεται η απόδοση ως αδράνεια.

παραβάτες» των θρησκευτικών ελευθεριών στον κόσμο, επισημαίνοντας τις διακρίσεις κατά των Σιτών μουσουλμάνων και χριστιανών.

Οι Σίτες Μουσουλμάνοι στη Σαουδική Αραβία εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν διακρίσεις στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στο δικαστικό σώμα και δεν έχουν πρόσβαση σε ανώτερες θέσεις στην κυβέρνηση και τον στρατό, όπως επισήμανε η 234 σελίδων αναφορά.

Οι ηγέτες των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, οι οποίοι κατηγορούνται από οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων για συστηματικές παραβιάσεις, είναι πιθανό να δουν μια θετική πλευρά στην έρευνα και μια επαναβεβαίωση της πολιτικής τους σχετικά με τον οικονομικό και σχετικό κοινωνικό φιλελευθερισμό σε συνδυασμό με τον απόλυτο πολιτικό έλεγχο.

Το 44% των ερωτηθέντων κατονόμασε τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα ως την χώρα προτίμησής του, σε αντίθεση με λιγότερο από 22% το οποίο επέλεξε τον Καναδά, τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Τουρκία ή τη Βρετανία.

Στη Λευκή Βίβλο που συνόδευε την έρευνα, ο Afshin Molavi, ανώτατο στέλεχος του Ινστιτούτου Εξωτερικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Johns Hopkins University of Advanced International Studies, κατέληξε στο συμπέρασμα πως η έρευνα έδειξε ότι «οι απαιτήσεις και τα όνειρα των νέων Αράβων δεν είναι ούτε ριζοσπαστικά ούτε επαναστατικά» και ότι ήταν απίθανο να «την πατήσουν»³¹ από τα όνειρα και τις απαιτήσεις για ψεύτικες ουτοπίες ή τους ‘χαρισματικούς’ ηγέτες από τους οποίους δελεάστηκαν οι γονείς τους»

Σύμφωνα με τα λόγια του Jihad Azour, του κορυφαίου προσώπου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στη Μέση Ανατολή: «Αυτό που χρειάζεται είναι ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο μεταξύ των κυβερνήσεων και των πολιτών της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, η οποία θα εξασφαλίζει υπευθυνότητα, διαφάνεια και δέσμευση στη θεμελιώδη αρχή ότι κανείς δεν θα μείνει πίσω.» «Η τελευταία έρευνα για τους νέους καθιστά σαφές ότι έχουμε πολύ δρόμο να διανύσουμε για την επίτευξη αυτού του σκοπού»³² ανέφερε ο κ. Azour στη Λευκή Βίβλο.

Ο Δρ. Τζέιμς Ντόρσεϊ είναι ανώτατο στέλεχος της Σχολής Διεθνών Σπουδών S. Rajaratnam του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Νανιάνγκ, επίκουρος καθηγητής και κύριος ερευνητής στο

---

³¹ Σ.τ.Μ.: το phrasal verb to fall for σημαίνει με διάφορους τρόπους, δελεάζομαι. Υπάρχουν πολλές αποδόσεις. Επιλέχθηκε αυτή, για να αποδόσει έναν πιο ελαφρύ τονισμό στο συγκεκριμένο σημείο και να δείξει την αντίθεση με το γεγονός ότι οι γονείς όντως δελεάστηκαν (την πάτησαν!).

³² Σ.τ.Μ.: Η απόδοση της συγκεκριμένης πρότασης ήταν πάρα πολύ δύσκολη, λόγω της σύνταξης στο πρωτότυπο. Επιλέχθηκε η χρήση εισαγωγικών και ο διαχωρισμός σε δύο προτάσεις, για να ρέει καλύτερα η πρόταση με τη προηγούμενη και να διορθωθεί το συντακτικό χάσμα του πρωτότυπου.

Ινστιτούτο Μέσης Ανατολής του Εθνικού Πανεπιστημίου της Σιγκαπούρης και συν-
διευθυντής του Ινστιτούτου Πολιτισμού του Πανεπιστημίου του Βύρτσμπουργκ.

Σχολιασμός κειμένου και μετάφρασης 2

Το κείμενο αφετηρίας είναι ένα κείμενο που ανήκει στα κείμενα γενικής μετάφρασης, όπως και το πρώτο, με ένα επιπλέον ζήτημα για τον μεταφραστή. Περιγράφει μια ετήσια έρευνα και τα αποτελέσματά της. Αυτό σημαίνει ότι πολλά σημεία έπρεπε να προσεχθούν για να μην υπάρξει εσφαλμένη αποτύπωση των συμπερασμάτων της έρευνας.

Το δεύτερο ζήτημα που αφορά το κείμενο αφετηρίας είναι επίσης το φόντο της πολιτισμικής διαφοράς, μεταξύ του θέματος (νέοι Άραβες και αντιλήψεις στις μοναρχίες του Περσικού Κόλπου και στη Μ. Ανατολή) από τη μεριά του πολιτισμικού πλαισίου στο οποίο υπάγεται ο αρθρογράφος και από τη μεριά του πολιτισμικού πλαισίου μέσα στο οποίο υπάγεται ο μεταφραστής.

Με λίγα λόγια δεν έχουμε μια μεταφορά μιας γνώμης ή ανάλυσης όπως στην περίπτωση του πρώτου κειμένου. Το δεύτερο κείμενο έχει να κάνει με την ερμηνεία της ερμηνείας από τη σκοπιά του αρθρογράφου. Ο στόχος μας είναι να αποδόσουμε δηλαδή τη ματιά του αρθρογράφου στο κοινό-στόχο.

Αναλύοντας τη θεωρία του σκοπού, οι Reiss και Vermeer (2014) υπενθυμίζουν ότι ένα κείμενο παράγεται έχοντας κατά νου έναν περισσότερο ή λιγότερο συγκεκριμένο σκοπό. Αυτό σημαίνει ότι ο αρθρογράφος κάνει μια ενέργεια σε σχέση με ένα άλλο πρόσωπο (ή πολλά) και ο πρώτος σκοπός είναι η αλληλεπίδραση. Τόσο ο αρθρογράφος όσο και ο μεταφραστής κάνουν ακριβώς την ίδια διαδικασία, δηλαδή δημιουργούν ένα κείμενο με περιεχόμενο και με σκοπό.

Ο σκοπός του συγκεκριμένου κειμένου της μετάφρασης είναι να αναδείξει δύο πράγματα στο κοινό-στόχο: αφενός τα αποτελέσματα της έρευνας που έχουν σημασία, αφετέρου την οπτική του αρθρογράφου και του κειμένου αφετηρίας με τρόπο που να μη διαχωρίζεται από το πολιτισμικό υπόβαθρο της μετάφρασης. Με λίγα λόγια θέλουμε να ενστερνιστούμε - ανεξάρτητα από το αν συμφωνούμε ή όχι- τον τρόπο και το ύφος του αρθρογράφου.

Με βάση τα παραπάνω πιστεύουμε ότι στο δεύτερο κείμενο μπορέσαμε να αποδώσουμε ευκολότερα το νόημά του στο κοινό στόχο γιατί οι διαπολιτισμικές διαφορές μεταξύ του κοινού στόχου του κειμένου αφετηρίας και του κοινού στόχου της μετάφρασης αποτελούν μια γνώση που μπορεί να είναι γενικά κοινή και να εντοπιστεί με ευκολία (Δημητρούλια και Κεντρωτής, 2015).

Το ζήτημα που υπήρχε στο πρώτο κείμενο, υπάρχει και εδώ. Δηλαδή, ο τρόπος με τον οποίο αποδίδονται εκφράσεις και πολιτισμικά στοιχεία που ενέχουν ιδεολογική χροιά και τονίζουν

ιδεολογικές και πολιτισμικές διαφορές. Οι Δημητρούλια και Κεντρωτής (2015) υπενθυμίζουν ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να χρησιμοποιούνται από-ιδεολογικοποιημένα.

Ένα γεγονός που διευκόλυνε τη μετάφραση αυτού του κειμένου, σε σχέση με το πρώτο κείμενο αφετηρίας, είναι η σαφώς περιορισμένη χρήση ιδιωτισμών και ιδιωτικών εκφράσεων. Ο αρθρογράφος στο κείμενο αφετηρίας, έκανε την επιλογή να παρουσιάσει τα στοιχεία σε πολλά σημεία αποστειρωμένα από εκφράσεις που θα μπορούσαν να χρωματίσουν με διαφορετικό τρόπο τα δεδομένα που παρουσιάζονται. Το ίδιο δεν συνέβη στην ερμηνεία των δεδομένων, όπου αυτή υπάρχει, αλλά εδώ η πιο δημοσιογραφική γλώσσα βοήθησε επίσης.

Στο συγκεκριμένο κείμενο, για ενιαιότητα στο ύφος και στη ροή του κειμένου, για την καλύτερη αφομοίωση από το κοινό-στόχο, επιλέχθηκε, σε σημεία που παρουσιάζονταν αποσπάσματα από ομιλίες πολιτικών παραγόντων, να γίνει αυτολεξεί μετάφραση, χωρίς να αλλοιωθεί το περιεχόμενο του και να παρουσιαστεί με τη χρήση εισαγωγικών, που δεν υπάρχουν στο πρωτότυπο.

Το πρώτο ζήτημα που μας απασχόλησε στο συγκεκριμένο κείμενο είναι η απόδοση του *autocracy*. Όπως και στο πρώτο κείμενο αφετηρίας, επιλέχθηκε να μεταφραστεί ανάλογα την πρόταση και όχι ενιαία ως «απολυταρχία» ή «μοναρχία». Ο λόγος είναι ότι θέλουμε να αναδείξουμε κάθε φορά το συγκεκριμένο ζήτημα της χρήσης του όρου, δηλαδή τον νοηματικό επιτονισμό ότι οι μοναρχίες της περιοχής του Περσικού Κόλπου είναι αυταρχικά, μη δημοκρατικά καθεστώτα.

Το δεύτερο σημείο που είχε μεταφραστικό σκόπελο ήταν η δεύτερη παράγραφος και ειδικότερα το (...) *that Western and Middle Eastern interests would be better served by more nuanced US and European approaches towards the region's regimes* (...). Το συγκεκριμένο σημείο, θεωρούμε ότι είναι πιο πλούσιο νοηματικά στην γλώσσα αφετηρίας και θα έχανε με κάθε τρόπο στη γλώσσα στόχο. Το επιπλέον του νοήματος είναι η στάση Ευρώπης και ΗΠΑ απέναντι στα συγκεκριμένα καθεστώτα. Ο αρθρογράφος στη γλώσσα αφετηρίας θέλει να δείξει περισσότερο τη διαφοροποίηση, την απόχρωση ή τον τονισμό της διαφορετικότητας, παρά την εναντίωση ή την πλήρη αντίθεση. Στο συγκεκριμένο σημείο και στη συνέχεια στην επόμενη παράγραφο, επιλέξαμε να μεταφράσουμε κυριολεκτικά το *uncritical* σε άκριτα, θεωρώντας ότι αποδίδουμε καλύτερα την κριτική χροιά που σοβεί στο φόντο του κειμένου αφετηρίας.

Το επόμενο σημείο στο οποίο σταθήκαμε κριτικά κατά τη μετάφραση ήταν η απόδοση της περιόδου (...) *Even more problematic, youth expect governments to be the provider at a time*

that reform requires streamlining of bureaucracies, reduced state control, and stimulation of the private sector (...). Το problematic είναι μεν προβληματικό στην κυριολεκτική μετάφρασή του στα ελληνικά, αλλά το νόημα εδώ δεν είναι απαραίτητα ότι συνιστά πρόβλημα. Θεωρούμε ότι ο αρθρογράφος εκφέρει τον όρο problematic για να δείξει ότι πρέπει να προβληματιστούμε να αναστοχαστούμε και συνεπώς, να ανησυχήσουμε. Δανειστήκαμε αυτή την απόδοση από τη φουκωική έννοια της «προβληματοποίησης» η οποία έχει συγγενή χαρακτηριστικά με αυτά που αποδίδονται στο συγκεκριμένο σημείο του κειμένου αφετηρίας.

Ένα από τα σημεία που θεωρήσαμε ότι έπρεπε να κάνουμε μια άλλη επιλογή ήταν η απόδοση του common wisdom, ως κοινή γνώμη, ενώ υπάρχουν πολλοί τρόποι να το αποδόσει κανείς. Ο Pym (2010) θεωρεί ότι σε περιπτώσεις τέτοιες ισχύει η λογική του «φυσικού ισοδύναμου» (natural equivalence), δηλαδή να χρησιμοποιηθεί η ισοδύναμη έκφραση στη γλώσσα στόχο, που στο κοινό στόχο θα προκαλέσει τις ίδιες πολιτισμικές λειτουργίες, ως προς την αναφορά. Με τη σειρά μας, επιλέξαμε το φυσικό ισοδύναμο που μας ήταν πιο οικείο.

Μεγάλη σημασία δώσαμε στον όρο rapprochement του κειμένου αφετηρίας. Ο όρος αυτός είναι πολύ διαδεδομένος στις Διεθνείς Σχέσεις και στα ελληνικά μεταφράζεται ως αποκατάσταση (Ηρακλείδης, 2015 κ.α, βλ. σχετική υποσημείωση). Όμως εμείς δεν θέλαμε να αποδόσουμε περιφραστικά τον όρο ως αποκατάσταση των σχέσεων, γιατί υπάρχει και η συντακτική διαφοροποίηση μεταξύ του ζεύγους γλωσσών (αγγλικά-ελληνικά). Στα αγγλικά έχουμε δύο πράξεις που συντελούνται τη στιγμή που γράφεται το κείμενο αφετηρίας (οι ειρηνευτικές συμφωνίες του Τραμπ και η αποκατάσταση σχέσεων Ισραήλ – Κόλπου) και υπάρχει και πλάγιος λόγος του προσδοκώμενου. Για την καλύτερη απόδοση αυτού του νοήματος στο κοινό στόχο, επιλέξαμε να αποδόσουμε το rapprochement ως επαναπροσέγγιση (που δηλώνει ότι δεν είχαν καλές σχέσεις στο παρελθόν). Ταυτόχρονα ο υποθετικός λόγος “the question arises (...) enjoys popular support”, αποδόθηκε ως «αποκτήσει λαϊκή υποστήριξη» παρά ως «απολαμβάνει» γιατί με αυτόν τον τρόπο θέλουμε να αναδείξουμε το ερώτημα την περίοδο που γράφεται το άρθρο αφετηρίας και ότι πρόκειται για μια πολιτική με συνέχεια στον μέλλοντα χρόνο και όχι συντελεσμένη.

Ένα στοιχείο στην ίδια παράγραφο που δυσκόλεψε ήταν η απόδοση του disadvantage, που να δίνει νόημα στον τρόπο που ο αρθρογράφος επιθυμεί να δείξει πως επηρεάζουν οι άλλες κινήσεις περίξ της Μ. Ανατολής τους Παλαιστίνιους. Χρησιμοποιώντας την τεχνική του προσδιοριστή, επιλέξαμε έναν όρο λιγότερο φορτισμένο και εξίσου περιγραφικό από τον πρωτότυπο ενδείκτη.

Το επόμενο μεταφραστικό σημείο που έχει σημασία να σχολιαστεί είναι ο όρος quietism στο κείμενο αφετηρίας και η δυσκολία πολιτισμικού ισοδύναμου στο κοινό στόχο. Εξ ου και η επιλογή του αρχικού apolitical quietism σε «απολιτική αδράνεια» με την προσθήκη επεξηγήσεως μέσα από υποσημείωση. Ο λόγος που συνέβη αυτό είναι γιατί η μεταφορική χρήση του quietism (που αποτελεί δάνειο από την πατερική γραμματεία σε όλη τη χριστιανική θεολογία και από εκεί στον αγγλόφωνο κόσμο) στα ελληνικά δεν μεταφέρεται χωρίς να διαβάζεται αφύσικα στο συγκεκριμένο κειμενικό πλαίσιο. Ο λόγος, σύμφωνα με τον Pym (2010) είναι γιατί εξ αρχής δεν υπάρχουν πολιτισμικά ισοδύναμα για την ίδια έκφραση παρόλο που εμφανίζεται κοινή και με κοινή καταγωγή και στις δύο γλώσσες.

Στη συνέχεια, ένα από τα λίγα phrasal verbs του κειμένου αφετηρίας, το to fall, αποδόθηκε με τρόπο που να είναι slang την πρώτη φορά και όχι slang τη δεύτερη, μέσα στην ίδια πρόταση. Ο λόγος ήταν ότι θελήσαμε να πειραματιστούμε με τις γλωσσικές φορτίσεις του ενδείκτη της γλώσσας στόχου και στη δεύτερη περίπτωση γιατί θελήσαμε να κρατήσουμε ένα λιγότερο φορτισμένο ενδείκτη σε σχέση με την πρώτη. Με λίγα λόγια, αντιμετωπίσαμε το ενδεχόμενο μια ίδια λογική ιδιωματική φράση να είναι πιο έντονα φορτισμένη σε μία γλώσσα αντί μιας άλλης (Pym, 2010).

Η κατακλείδα του κειμένου αφετηρίας ήταν αρκετά απαιτητική στη μετάφρασή της για δύο λόγους. Ο πρώτος γιατί ήταν στο κείμενο αφετηρίας μια σύνταξη πιο ελεύθερη που προσομοίαζε στην καθομιλουμένη γλώσσα και ο δεύτερος γιατί είχε δύο σημεία-ενδείκτες κύριου ενδιαφέροντος: τη Λευκή Βίβλο και την συνεισφορά του συγκεκριμένου ακαδημαϊκού στη Λευκή Βίβλο. Η επιλογή μας εδώ είχε τις εξής τεχνικές: αφενός κάναμε αναπλήρωση, δηλαδή μεταφέραμε τα συντακτικά και γραμματικά μέρη των προτάσεων ώστε να γίνουν δύο χωριστές κύριες προτάσεις. Συμπληρώσαμε εισαγωγικά στη δεύτερη πρόταση και βάλαμε στην κατάληξη το όνομα του ακαδημαϊκού για να τονίσουμε ότι το δεύτερο απόσπασμα είναι το δικό του, ενώ το πρώτο ανήκει γενικά στη Λευκή Βίβλο.

Συμπεράσματα

Η Γενική Μετάφραση είναι μέρος μιας θεωρίας που βλέπει τη μετάφραση μέσα από ένα λειτουργιστικό πρίσμα και συνεπώς συνδέεται με έναν συγκεκριμένο ορισμό της μεταφραστικής επάρκειας κατά τον οποίο χρειάζονται ορισμένες ιδιότητες από τον μεταφραστή: α) την κατοχή της μητρικής γλώσσας, β) την κατοχή της ξένης γλώσσας, γ) τη γνώση των τεχνικών/ηλεκτρονικών οπτικο-ακουστικών μέσων, δ) τη συνείδηση της μετάφρασης ως δραστηριότητας σύνθετων δεξιοτήτων και την πρακτική εντρύφηση σε αυτήν, και ε) εμπεριστατωμένες γνώσεις στη γλωσσική αντιπαραβολική των γλωσσικών ζευγών του μεταφραστή (Seel, 2010).

Τα δημοσιογραφικά κείμενα, ανεξάρτητα από το πόσο ειδικά στοιχεία περιέχουν, όπως στην περίπτωση του δεύτερου κειμένου αφετηρίας που αναλύει μία έρευνα, ανήκουν στα γενικά κείμενα προς μετάφραση με συγκεκριμένες εξαιρέσεις. Αυτό σημαίνει ότι ο μεταφραστής, έχοντας τις παραπάνω γενικές ιδιότητες μπορεί να ανταπεξέλθει.

Το πρόβλημα της μετάφρασης των δημοσιογραφικών κειμένων είναι στο περικείμενο, δηλαδή στον σκοπό τον οποίο επιλέγει ο αρθρογράφος του κειμένου αφετηρίας να επικοινωνήσει τις πληροφορίες του, ο οποίος δεν είναι πάντα διαθέσιμος. Αναλογιζόμενοι τη μετάφραση ως μια διαδικασία επικοινωνίας νοήματος μέσα από την κατασκευή μιας πολιτισμικής μεταφοράς, επιλέξαμε να ενσωματώσουμε και να μεταφράσουμε στοιχεία του σκοπού του αρθρογράφου (και στα δύο κείμενα) μελετώντας κι άλλα δικά του κείμενα και το βιογραφικό του. Στη συνέχεια μεταφέραμε αυτόν τον σκοπό στο ελληνικό πολιτισμικό υπόβαθρο και δημιουργήσαμε δύο κείμενα για μη ειδικό ελληνόφωνο κοινό. Οι συγκεκριμένες δυσκολίες που παρουσιάστηκαν σχετίζονται κυρίως με διαφοροποιήσεις στις εμπειρίες και στο μη ειδικό κοινό της γλώσσας αφετηρίας (λ.χ. η διαδεδομένη αντίληψη των ισλαμικών suspected sleeper cells και άλλων αντίστοιχων στοιχείων). Στο μέτρο του δυνατού, επίσης, επιλέχθηκε ένα ουδέτερο ύφος για τα γενικά στοιχεία των κειμένων αφετηρίας και όπου χρειαζόταν τονισμός, επιχειρήθηκε ένα τελικό αποτέλεσμα που να μην υπερβάλλει, ώστε να είναι συνεκτικό και εύληπτο από το κοινό στόχο.

Βιβλιογραφία

- Δημητρούλια, Ξ., Κεντρωτής, Γ., (2015). *Λογοτεχνική μετάφραση-θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
- Λαζαράτος, Γ. (2007). *Umberto Eco: Διασημειωτική μετάφραση και μετάφραση καιεπιστημολογία*. Αθήνα: Παπαζήση
- Πολίτης, Μ.(2012). *Ζητήματα γνωσιακής προσέγγισης της διδακτικής της μετάφρασης*. Αθήνα: Ανατολικός
- Λέκκας, Π. (1996). *Η εθνικιστική ιδεολογία: Πέντε υποθέσεις εργασίας στην ιστορική κοινωνιολογία*. Αθήνα: Κατάρτι
- Seel, O., (2015). *Εισαγωγή στη γενική μετάφραση*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
- Andriopoulos, S. (2011). The Sleeper Effect: Hypnotism, Mind Control, Terrorism. *Grey Room*, 45, 88–105. Διαθέσιμο στο: https://direct.mit.edu/grey/article/doi/10.1162/GREY_a_00051/10622/The-Sleeper-Effect-Hypnotism-Mind-Control, Προσπελάστηκε στις 4/4/2021
- Deutscher, G. (2010). *Through the language glass: why the world looks different in other languages*. New York: Metropolitan Books
- Hoewe, J. and Bowe, B. J. (2018). Magic words or talking point? The framing of ‘radical Islam’ in news coverage and its effects. *Journalism*, 1, 1-19
- Pym, A. (2014). *Exploring translation theories, 2nd edition*. New York: Routledge
- Reiss, K. and Vermeer, H. (2014). *Towards a general theory of translational action: skopos theory explained*. London: Routledge

Παράρτημα

Κείμενο αφηγηρίας 1 : Building cohesive societies: Southeast Asian states take on gargantuan challenge

By James M. Dorsey

A podcast version of this story is available on Soundcloud, Itunes, Spotify, Stitcher, TuneIn, Spreaker, Pocket Casts, Tumblr, and Patreon, Podbean and Castbox.

Several Southeast Asian governments and social movements are seeking to counter mounting polarization and inter-communal strife across the globe fuelled by the rise of civilizationalist leaders who think in exclusionary rather than inclusionary terms.

In the most high-brow of various initiatives, King Abdullah of Jordan is scheduled to deliver a keynote address at the inaugural International Conference on Cohesive Societies organized by the S. Rajaratnam School of International Studies (RSIS) with support from the Singapore government.

Singapore president Halimah bint Yacob has mooted the conference as a high-level forum involving religious leaders akin to the annual Shangri-La Dialogue that for the past 17 years brings together annually senior Asian, European and US government officials in what is Asia's foremost security forum.

In what amounts to a timely strategic effort to tackle what may be one of the most fundamental threats to peace and security, the conference reflects a growing concern that global polarization and civilisationalism could fuel inter-communal tensions and militancy in Southeast Asian societies.

It crowns a separate Indonesian initiative that targets religious reform and Malaysian willingness to speak out on controversial or sensitive issues.

Southeast Asian concerns include fear that Rohingya lingering in refugee camps in Bangladesh with no prospects could radicalize, the possibility of extremists capitalizing on the fact that reconstruction of the devastated southern Philippine city of Marawi has stalled two years after it was overrun by jihadists, and the danger that suspected sleeper cells of groups like the Islamic State will seek to disrupt the region's social fabric.

"The social fabric of many communities is stressed by extremism, exclusivism and polarisation. It is important for us to grow trust across communities. This will always be a work in progress, so it is an effort we must constantly invest in," Ms. Yacob said on the eve of the Singapore conference.

King Abdullah, in a separate statement, warned that "attacking and excluding others, insulting other peoples and their faiths and convictions - this is no way forward. The future lies in unity and respect, not division and stereotypes."

Ms. Yacob and King Abdullah's warnings were designed to be an anti-dote to rising prejudice and racism fuelled by the rise of supremacism of various stripes and Islamophobia as well as increased anti-Semitism that often is encouraged by world leaders for ideological or opportunistic reasons.

For Ms. Yacob and King Abdullah, the concern is not a far-from-my-bed show.

Human rights activists were taken aback when Myanmar leader, Nobel peace prize winner and one time human rights advocate Aung San Suu Kyi agreed earlier this month during a visit to Hungary with far-right, staunchly anti-immigrant prime minister Viktor Orban that both Southeast Asia and Europe were struggling with the "emergence of the issue of coexistence with continuously growing Muslim populations."

Southeast Asia and its Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) are home to the world's most populous and foremost Muslim democracy, Indonesia, as well as Malaysia that has been among the most outspoken in criticizing Myanmar's repression of the Rohingya and one of the few Islamic countries to speak out about China's crackdown on Turkic Muslims in the troubled north-western province of Xinjiang.

To King Abdullah, Ms. Yacob's backyard must look like something approaching paradise. Conflict characterizes all of his kingdom's borders.

Moreover, the Middle East, beyond Jordan's immediate borders, is wracked by civil wars, national conflicts and regional rivalries that all involve aspects of prejudice, right-wing nationalism, militancy and sectarianism.

Add to that, the world is holding its breath as the United States, Saudi Arabia and Iran square off in the Gulf in a dangerous dance that threatens to spiral out of control.

Less highbrow but no less ambitious, Nahdlatul Ulama, the world's largest Sunni Muslim movement, has launched a campaign with Indonesian government backing to "reinterpret and recontextualize" Islam.

The campaign amounts to more than simply confronting ultra-conservatism and militancy. It is a pushback against the notion that secularism and pluralism are expressions of a Western conspiracy to undermine Islam.

If successful, Nahdlatul Ulama's strategy could have far-reaching consequences. For many Middle Eastern autocrats, adopting a more tolerant, pluralistic interpretation of Islam would mean allowing far greater social and political freedoms and embracing concepts of pluralism. That would likely lead to a weakening of autocrats' grip on power.

Similarly, political scientist and Islam scholar Ahmet T. Kuru throws down a gauntlet in a forthcoming book by arguing that the notion of Islam rejecting a separation of religion and state is based on "a fabricated hadith" or saying of the Prophet Mohammed that has since been perpetuated.

Singapore's conference like Nahdlatul Ulama's initiative constitute accepting a gargantuan but critical challenge posed by civilizationalist leaders who reflect deeply rooted currents in societies irrespective of their political systems and/or notions and myths that have been nurtured over centuries.

Inclusiveness is the magic wand touted by all seeking to halt a slide toward societies characterized by fragmentation, political polarization and inter-communal discord. Yet, the enormity of the challenge lies in addressing deep-seated grievances and challenging taboos.

Discussing the rise of populism in the West, politics scholar Matthew Goodwin identifies what he terms the four Ds that drive democracy's turmoil: distrust of political institutions that have become less representative; the destructive impact of fear of loss of national identity, culture and way of life; ethno-national deprivation fuelled by liberal elites' focus on migrant and minority rights; and the dealignment of significant segments of the electorate with the traditional parties they long supported.

Mr. Goodwin's four Ds are likely to challenge cohesiveness even if, as Financial Times columnist Simon Kuper notes, their foremost political beneficiaries are being sucked into the swamp they vowed to drain.

US president Donald J. Trump, Brexit party leader Nigel Farage, Israeli prime minister Benjamin Netanyahu, former Austrian vice-chancellor Heinz-Christian Strache, and billionaire Czech prime minister Andrej Babis are all fighting off allegations of wrongdoing.

The allegations and their legal entanglements mean that they risk losing the high ground on issues of corruption, alongside immigration and security, a key pillar of their recent success.

Putting forward an optimistic argument, Mr. Kuper notes that concerns about migration and security no longer top Europeans' agenda with younger voters mobilising around climate change.

Polls, however, suggest that the popularity of leaders accused of illegitimately benefitting from wrongdoing or questionable practices and their political parties have lost little of their allure despite climate change increasingly becoming a major concern.

Populists' current Teflon effect means that building cohesive societies will have to involve finding a middle ground between majoritarian concerns and concepts of diversity, multiculturalism and minority rights.

It amounts to manoeuvring minefields and treading on uncharted territory irrespective of culture and political system.

In the absence of the perfect blueprint, countries like Singapore, New Zealand and Norway have in their own ways taken a lead in attempting to make inclusion a pillar of policy.

While inter-communal harmony has long been a driver of Singapore's social and economic policies, New Zealand and Norway responded to traumatic acts of political violence by bucking the trend towards polarization, profiling and concepts of us and them by saying not me instead of me too.

The proof is in the pudding.

New Zealand prime minister Jacinda Ardern, who became an icon of compassion and inclusivity with her response to the killing of 50 people in March in two Christchurch mosques, recalled a Muslim woman reacting to the government's response by telling her that, despite having been a target, she had "never felt more at home (in New Zealand) than she had in the last 10 days" since the attacks.

Singapore's creation of a global forum in which opposing views and grievances are aired constitutes a vital contribution towards creating the environment for the building of more

cohesive societies. It is a vital cog in a mesh of attempts to achieve legal reform and call out abuse and violations of human rights.

Taken together, they hold out the promise of a concerted effort to counter debilitating prejudice and bias even if a truly cohesive, harmonious society may prove to be a utopia.

Dr. James M. Dorsey is a senior fellow at Nanyang Technological University's S. Rajaratnam School of International Studies, an adjunct senior research fellow at the National University of Singapore's Middle East Institute and co-director of the University of Wuerzburg's Institute of Fan Culture.

Κείμενο αφητηρίας 2 : A survey of Arab youth highlights gaps between policies and aspirations.

By James M. Dorsey

A podcast version of this story is available on Soundcloud, Itunes, Spotify, Stitcher, TuneIn, Spreaker, Pocket Casts and Tumblr

Results of a recent annual survey of Arab youth concerns about their future suggest that Arab autocracies have yet to deliver expected public services and goods, explain autocratic efforts to promote nationalism, and indicate that jobs and social freedoms are more important than political rights.

The survey provides insights that should inform autocrats' quest for social and economic reform. It also suggests, together with the intermittent eruption of anti-government protests in different parts of the Arab world, that Western and Middle Eastern interests would be better served by more nuanced US and European approaches towards the region's regimes.

Western governments have so far uncritically supported social and economic reform efforts rather than more forcefully sought to ensure that they would bear fruit and have been lax in pressuring regimes to at least curb excesses of political repression.

Critics charge that the survey by Dubai-based public relations firm asda'abw focussed on the 18-24 age group was flawed because it gave a greater weighting to views in smaller Gulf states as opposed to the region's more populous countries such as Egypt, used small samples of up to 300 people, and did not include Qatar, Syria and Sudan.

The results constitute a mixed bag for Arab autocrats and suggest that squaring the circle between the requirements of reform and youth expectations is easier said than done and could prove to be regimes' Achilles' heel.

A majority of youth, weened on decades of reliance on government for jobs and social services, say governments that are unilaterally rewriting social contracts and rolling back aspects of the cradle-to-grave welfare state, have so far failed to deliver.

Even more problematic, youth expect governments to be the provider at a time that reform requires streamlining of bureaucracies, reduced state control, and stimulation of the private sector.

A whopping 78 percent of those surveyed said it was the government's responsibility to provide jobs. An equal number expected energy to be subsidized, 65 percent complained that governments were not doing enough to support young families while 60 percent expected government to supply housing.

By the same token, 78 percent expressed concern about the quality of education on offer, including 70 percent of those in the Gulf. Yet, 80 percent of those in the Gulf said local education systems prepared them for jobs of the future as opposed to a regional total of 49 percent that felt education was lagging. Nonetheless, only 38 percent of those surveyed in the Gulf said they would opt for a local higher education.

There appeared to be a similar gap between the foreign and regional policies of governments and youth aspirations.

Assertive policies, particularly by Gulf states, that have fuelled regional conflicts, including wars in Libya, Syria, and Yemen, the Saudi Iranian rivalry and the two-year-old diplomatic and economic boycott of Qatar run counter to a desire among a majority of those surveyed to see an end to the disputes. In favour of Saudi, Emirati and Bahraini rulers, 67% of young Arabs see Iran as an enemy.

The survey also suggests that the Israeli-Palestinian conflict, contrary to common wisdom, is an issue that resonates. With 79 percent of those surveyed saying they are concerned about the dispute, the question arises whether the Gulf's rapprochement with Israel and support for US president Donald J. Trump's peace plan that is widely believed to disadvantage the Palestinians enjoys popular support.

The suggestion that Gulf policies towards the Israeli-Palestinian conflict may not be wholeheartedly supported is bolstered by the fact that the number of people surveyed this year that viewed the United States as an enemy rose to 59 percent compared to 32 percent five years ago.

Similarly, Arab leaders' reliance on religion as a regime legitimizer and efforts to steer Islam in the direction of apolitical quietism are proving to be a double-edged sword and one probable reason why men like Saudi crown prince Mohammed bin Salman have sought to reduce the role of the religious establishment by promoting hyper-nationalism.

Some two thirds of those surveyed felt that religion played too large a role, up from 50% four years ago. Seventy-nine percent argued that religious institutions needed to be reformed while half said that religious values were holding the Arab world back.

Publication of the survey coincided with the release by the US Commission on International Religious Freedom (USCIRF) of its 2019 report. The report designated Saudi Arabia as one of the world's "worst violators" of religious freedoms, highlighting discrimination of Shia Muslims and Christians.

"Shia Muslims in Saudi Arabia continue to face discrimination in education, employment, and the judiciary, and lack access to senior positions in the government and military," the 234-page report said.

Leaders of the United Arab Emirates, accused by human rights groups of systematic violations, are likely to see a silver lining in the survey and a reconfirmation of their policy of economic and relative social liberalism coupled with absolute political control.

Forty-four percent of those surveyed named the UAE as their preferred country as opposed to less than 22 percent opting for Canada, the United States, Turkey or Britain.

In a white paper accompanying the survey, Afshin Molavi, a senior fellow at the Foreign Policy Institute of the Johns Hopkins University School of Advanced International Studies, concluded that the survey showed that "the demands and dreams of young Arabs are neither radical nor revolutionary" and that they were unlikely to "to fall for the false utopias or 'charismatic' leaders their parents fell for."

In the words of Jihad Azour, the International Monetary Fund's top Middle East person, "what is needed is a new social contract between MENA (Middle East and North Africa) governments and citizens that ensures accountability, transparency and a commitment to the principle that no one is left behind... The latest youth survey makes clear that we have a long way to go," Mr. Azour said in his contribution to the white paper.

Dr. James M. Dorsey is a senior fellow at Nanyang Technological University's S. Rajaratnam School of International Studies, an adjunct senior research fellow at the National University of Singapore's Middle East Institute and co-director of the University of Wuerzburg's Institute of Fan Culture.